

►| पृष्ठ १ बाट क्रमशः

प्रचण्डका विचलनकारी कदमहरू

अलि बेलैखालले उद्वेलित गर्न पुयो किनकि जनयुद्धसँग यसको शृङ्खलाबद्ध तालमेल थिएन । यो कार्यनीतिले जनयुद्धमा प्रस्तुत गरेको स्थानीय सत्ता कब्जा गर्दै केन्द्रीय सत्ता कब्जा गर्ने क्रान्तिकारी कार्यनीतिसँग अन्तर्विरोध राख्दथ्यो । यसको प्रस्त खाका दिन नसके पार्टीलाई संसदीय पार्टीहरूसँग सहकार्यमा लाने र संसदीय व्यवस्थाभित्रै फर्कउने सम्भावना थियो । अर्कोतीर २०४७ सालमा मोहनविक्रम सिंहले सर्विधानसभाको नारा दिँदा त्यसलाई ‘पुच्छवादी र संसद्वादी दक्षिणपञ्ची नारा’ भनेर प्रचण्डहरूले भण्डाफोर गरेका थिए र नयाँ जनवादी गणतन्त्रभन्दा तलको कार्यक्रम धोका मात्र हुने निष्कर्ष निकालिएको थियो । त्यस बेला सर्विधानसभाबाटे प्रचण्डले लेखेका थिए, “क्रान्तिकारी मार्क्सवादीहरूले सत्ताको विषयमा चुप रहेर वा प्रतिक्रियावादी सत्तालाई स्वीकार गरेर सर्विधान निर्माणको कुरा गर्नु महान् लेनिनले भनेझैं ‘जनवादी गणतन्त्र’ को नारालाई छायामा पार्नु, क्रान्तिलाई पछि धकेल्नु, ‘व्यावहारिक राजनीतिक प्रश्नमा’ उदार-पूँजीपतिवर्गको स्तरमा पुन नै हो”, (प्रचण्ड, नेपाली क्रान्तिका समस्याहरू, भाग १, सर्विधानसभा क्रान्तिकारी वा सुधारवादी, प. ५३) ।

प्रचण्डले त्यस बेला सर्विधानसभाको चुनावको माग गर्ने मोहनविक्रमलाई नामै नलिई भनेका थिए, “जसरी हिजो क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूले आफ्नो स्वतन्त्र राजनीतिक नारा नर्दिई काइग्रेसका नारासँग सहमत भई जानु उदार पुँजीवादी गल्ती थियो, ठीक त्यसरी नै आज सर्विधानसभाको कुरा गर्नु पनि त्यही प्रकारको सुधारवादी गल्ती हुन जान्छ, जसले जनतालाई क्रान्तिकारी दिशामा शिक्षित र दीक्षित तुल्याउन होइन, वर्गसङ्घर्षको धारालाई स्पष्ट पार्ने होइन, उनीहरूमा राजनीतिक भ्रम, वर्ग-सम्पन्नव्य र कानुनी प्रक्रियाप्रति मोह पैदा गर्नेछ । जसरी बहुदलका निमित मात्र भनेर सङ्घर्ष गर्दा अहिले काग्रेस हाबी भएको छ, त्यसरी नै सर्विधानसभाको कुरा यो पृष्ठभूमिमा उठाउँदा त्यसका आयोजकहरू राजा र काग्रेस नै हाबी रहने कुरामा कुनै शडका छैन । ... तर हिजो सिङ्गो आन्दोलनभरि जनताको जनतान्त्रको नारा लगाउने मित्रहरूसमेतले विशुद्ध राजतन्त्रात्मक प्रतिक्रियावादी अन्तरिम सरकारसँग सर्विधानसभाको निर्वाचनको माग गर्नुले

‘वाम’ मोर्चाको सुधारवादी घटक र उनीहरूबीचको समानतालाई स्पष्ट पारेको छ । हिजो वाम्मोर्चाले नबोलाएको हुनाले बहुदलीय व्यवस्थाका निमित सङ्घर्ष नगरेर रिसको झोकमा मात्रै जनवादी जनतान्त्रको नारामा सहमत हुन आएका त होइन् ती मित्रहरू ? अहिलेको उनीहरूको चरित्रले त्यही कुराको पुष्टि गर्दछ । होइन भने ती मित्रहरूले यति छिटो आफ्नो धोषित नीति परित्याग गरी संविधानसभाको निर्वाचनको माग प्रतिक्रियावादी सरकारसँग गर्न कसरी पुगे ? जनताको जनतान्त्र कता पुग्यो ? सामन्तका जिमिन खोसी किसानहरूमा वितरण गर्ने कुरा कता गयो ? शायद यस प्रकारको कामको बारेमा सोच्नसम्म पनि हाम्रा माओविचारधारा मानिने मित्रहरूलाई हास्यास्पद र मूर्खतापूर्ण लाग्दछ । होइन, मित्रहरू ! सुधारवादी चस्मा लगाएर हेर्दा मात्र त्यस्तो दखिन्छ, क्रान्तिकारी मार्क्सवादी आँखाबाट त चीज साफ छ कि हामीले आफूलाई कम्युनिस्ट क्रान्तिकारी भनिसकेपछि जनतालाई भ्रममा पार्नलाई तथाकथित लोकप्रिय भएको बहानामा उठाइनुहुँदैन”, (ऐ. पृ. ५२) ।

अर्कोतीर जनयुद्धले राजनीतिक कार्यनीतिको रूपमा स्थानीय सत्ता निर्माण गर्दै आधारइलाकीय सत्ता गठन र केन्द्रीय जनसरकार निर्माणको दृष्टिकोण पारित गरेर कार्यान्वयन गरिरहेको थियो । एकपटक एकातिर जनसत्ताको निर्माण गर्ने कार्यनीति र अर्को संसद्वादीसँग संसदीय व्यवस्थाभित्रै सहमति खोज्ने कार्यनीति प्रस्तुत गर्नु युद्ध-कुर्तनीति र कार्यनीतिका दृष्टिले सम्भव भए पनि कार्यान्वयन हुने र प्राप्त हुने विषय सम्बावनामा रहेकैनथ्यो । त्यहाँ त वर्ग-सत्ताको स्वार्थअनुरूप एकले अर्कोलाई निल्ने या परास्त गर्नुपर्ने हुच्यो । जनयुद्धको मूल मान्यता पनि यही थियो तर प्रचण्ड-बाबुराम-किरणहरूले यो कार्यनीति वस्तुवादी रहेको निष्कर्ष निकाल्दै भनेका थिए, “सबै राजनीतिक पार्टी एवम् जनसङ्गठनहरूको प्रतिनिधिहरूको सर्वपक्षीय सम्मेलनको आयोजना गर्ने, सो सम्मेलनद्वारा अन्तरिम सरकारको निर्वाचन गर्ने तथा निर्वाचित अन्तरिम सरकारको नेतृत्वमा जनताद्वारा संविधान निर्माणको सुनिश्चित गर्ने कुरालाई व्यवस्थितरूपले गर्ने तथा निर्वाचित अन्तरिम सरकारको नेतृत्वमा जनताद्वारा संविधान निर्माण सुनिश्चित गर्ने कुरालाई व्यवस्थितरूपले अगाडि बढाउनु जस्ती छ”, (उही,

पृ. ५०३)। यो सर्विधानसभा र मोहनविक्रमले भनेको सर्विधानसभा के-कर्ति कारणले गुणात्मक र फरक छ ! बैठकमा केही जिज्ञासा राखिए पनि त्यो बहसकै रूपमा गएन। कार्यनीति पारित भयो र यो जनयुद्धको रक्षा र बचाउका लागि भन्ने तर्क गरेपछि मान्ने अवस्था आयो तर यो कार्यनीति आउँदाको परिवेशमाथि बाबुराम-प्रचण्डको सङ्घर्षमा केही उल्लेख पनि गरियो कि अनौठोजस्तो नै थियो र उनीहरूको एकताको र सहमतिको चुरो यथी कार्यनीतिमा जोडिएको छ।

२०५५ सालको चौथो विस्तारित बैठकमा प्रचण्ड-बाबुरामको सझदी उत्कर्षमै थियो, सामान्य थिएन। त्यसको मूल विषय नेतृत्व केन्द्रीकरण' कि 'सामूहिक नेतृत्व' भन्ने थियो। प्रचण्डले कुनै पनि हालतमा पार्टी, सेना र जनमोर्चा तीन साधनकै नेतृत्व आफूमा कीदूर र एकीकृत गर्न चाहन्थे भने बाबुरामले कुनै पनि हालतमा जनमोर्चाको अध्यक्ष आफूसँग राख्न चाहये। उनको तर्क त यदि बादल कारबाही नपरेको भए सेनाको प्रमुख पनि अर्को मान्छे हुनुपर्छ भन्ने थियो। यसलाई उनीहरूले तन्काएर ट्राइस्की, खुश्चोभ, डेड, स्टालिन, होक्जासम्म पुच्याएका थिए। त्यसै बेला हो, प्रचण्डको फोटो सार्वजनिक गर्ने कि नगर्ने भन्ने विषयमा घन्टौं बहस भएको ! त्यो बहस फोटो-नीतिले प्रख्यात छ। बाबुरामले त्यसैबेला

बाहिरै लेख पनि लेखे, “आजको जमानामा डण्डा पेलेर पार्टी चल्दैन ।” प्रचण्ड भने लेखेभन्दा पार्टीमा दबाब दिने नीति लिन्थे । यो विषय किन बुझन आवश्यक छ भने प्रचण्डको केन्द्रीकरणमा सहमत नहुने बाबुराम के त्यस्तो कारणले ‘प्रचण्डपथ’ संरेखण गर्नेमा सहमत भए र प्रचण्ड-बाबुरामको मुक्तकण्ठले प्रशंसा गर्नेमा बदलिए ! राष्ट्रिय सम्प्रेक्षणको दस्तावेज हेर्दा बाबुरामको भूमिकालाई विशेष स्थान दिइएको छ र प्रचण्डको

धक्का दिन सकिन्छ भन्ने विश्लेषण पनि यहाँ देखिन्छ। भारतले यो स्वार्थसहित प्रचण्ड-बाबुरामसँग सम्बन्ध बनायो । नभन्दै भारतीय सरकारले भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी) का नेता आजादलाई वार्ताकै सन्दर्भ बनाएर हत्या गयो ! यसरी हेर्दा संविधानसभाको कार्यनीति बहुप्रभावीखालको थियो । नेपालमा त्यसलाई उनीहरूले भित्रबाट रोपे । यही कार्यनीतिभित्र नै आजको परिणामको बीज गडेको पाउन सकिन्छ । प्रचण्ड-बाबुरामले जनयुद्धको रक्षा र विकासका लागि हो, यो लागू हुन नै सम्भव छैन भन्ने तर्क पनि गरे सुरुमा, दुई पटकका वार्ता त यो प्रस्ताव मान्न अस्वीकार गर्नाले नै भयो तर भारतको जनयुद्ध सिध्याउने रणनीतिभित्र दीर्घकालीन चाल भएकोले यो कार्यनीतिलाई उसले विस्तारै वाताअनुकूलित गर्दै लायो भन्ने प्रचण्ड-बाबुरामले पनि परिस्थितिको पर्खाईमा प्रयोग गर्न थाले । जब दरबार हत्याकाण्ड भयो र ज्ञानेन्द्र सत्तामा पुगे, तब यो कार्यनीति प्रयोग हुने जमिन हराभरा भयो । ज्ञानेन्द्र स्वयम् पनि यो कार्यनीतिको फन्दामा परे । यसरी ऐतिहासिक कोणबाट हेर्दा पूरै दावीका साथ भन्न सकिन्छ कि प्रचण्ड-बाबुरामको एकता ‘प्रचण्डपथ’ मा बाबुरामको पूर्ण सहमति, बाबुरामको पदोन्नति सारा कुराको आधार संविधानसभाको कार्यनीति निर्माण थियो ।

यसको अन्तर्यामा के मनशाय छिपेको थियो भने जनयुद्ध जिल सकिँदैन, कुनै न कुनै तरिकाले संसदीय व्यवस्थाभित्र एउटा हैसियतसहित फर्किने अवसर आउँछ भने फर्किने । यसबाट हेर्दा प्रस्त देखन सकिन्छ सर्विधानसभाको कार्यनीति जनयुद्धको रक्षा र विकासका लागि होइन; जनयुद्धको धंस र विनासका लागि भारतीय साम्राज्यवादी योजनामा ल्याइएको प्रतिक्रान्तिकारी कार्यनीति थियो । यो कार्यनीतिले प्रचण्ड-बाबुरामलाई तीन वर्ष पूरा

जनवाद' नामकरण गरियो । सामान्यतः यी विषयहरू वैज्ञानिक समाजवादले झेल्नुपरेको असफलताबाट हेर्दा स्वाभाविक देखिए पनि क्रान्तिकारी तरिकाले प्रयोग नगर्दा वैज्ञानिक समाजवादी सत्ताबाट क्रान्ति र पार्टीलाई फर्काएर बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक संसदीय व्यवस्थातिर लैजान सक्वथे । जब शान्तिप्राक्रियामा प्रचण्डहरूले संसदीय व्यवस्थालाई लोकतन्त्रको व्याख्या गर्दै स्वीकार्नीतर गए, आज शान्तिपूर्ण प्रतिस्पर्धाद्वारा समाजवादितर जाने भद्र-छन्, आखिर भयो त्यस्तै । एककाइसीं शताब्दीको जनवादले सर्वहारागर्गीय सत्तातिर होइन कि भएको जनसत्तालाई पनि निमोठौं संसदीय व्यवस्थातिर फर्कायो ।

स्तालिनको अस्वाभाविक र असान्दर्भिक आलोचना, अधिनायकत्वको आलोचना र प्रतिस्पर्धाको समर्थनले के गर्न खोजेको हो भने प्रश्न उठायो तर यसलाई उनीहरूले अबको नयाँ जनवाद र वैज्ञानिक समाजवादको प्रस्तावको रूपमा यसलाई व्याख्या गरे, यसमा दुवै दुला थिए एउटा पुँजीवादी संसदीय व्यवस्थामा फर्किएर पुँजीवादीहरूसँग पनि प्रतिस्पर्धाद्वारा नयाँ जनवाद-वैज्ञानिक समाजवादमा पुन सकिन्छ भनेजस्तो, अर्को जनयुद्धद्वारा विजय हासिल गरेपछि निर्माण गरिने नयाँ जनवाद र वैज्ञानिक समाजवाद विगतका कमजोरी सच्चाएको किसान-मजदुरको अधिनायकत्वभित्र प्रतिस्पर्धात्मक व्यवस्था ऋणितकारी नयाँ जनवाद र वैज्ञानिक समाजवाद भने। यस विषयमा चर्चा हुँदा एमालेको जबजको चर्चा पनि भएको हो, खुश्चोभको तीन 'स' को चर्चा पनि भएको हो

तर यसलाई जनयुद्धको रापमा उनीहरूले भनेको ‘जनताको व्यवस्था’, ‘जनताको पार्टी’ ‘जबज’ र प्रचण्डले प्रस्तुत गरेको एककाइसाँ शदीको जनवादमा पूरै फरक भएको, उनीहरू संशोधनवादी भएको आफूहरू माओवादी भएको व्याख्यामा सजिलै

कसरत गेरे, त्यो गलत थियो । यसबारे मार्कर्सले र लेनिनको पनि महत्वपूर्ण भनाइ रहेको छ । यसको सार प्रतिस्पर्धाविहीन भन्ने करै पनि थिएन र होइन पनि; बरु अधिनायकत्व भनेको जनताको मत र बलमा अर्थात् उच्च जनवादमा उभिएको अनुशासित सत्ता सञ्चालनको विधि हो, जसले समाजलाई निजी स्वामित्व र लुटपाटको दुनियाँबाट रूपान्तरण गर्दै सामूहिक एवम् समाजिक स्वामित्वको दुनियाँतिर अग्रसर गराउँछ । यो त पुँजीवादी लुटेर वर्ग र विगतको अभिजातवर्गलाई सत्तामा प्रतिक्रान्ति गर्नबाट रोक्ने विधि जो पूरै जनवादमा आधारित हुन्छ भन्ने हो । यसलाई प्रचण्ड-बाबुरामले आफूहरूले सोचेभन्दा पहिले समाजवाद जनवादविहीन, जनमतको उल्टो भने जसरी प्रस्तुत गरे । यो उनीहरूको मनोमानी एवम् दुर्नियंतपूर्ण प्रस्तुति थियो । त्यसैगरी, उनीहरूले नयाँ जनवाद र वैज्ञानिक समाजवादलाई प्रतिस्पर्धाविहीन व्यवस्था जसरी प्रस्तुत गरे, त्यो पनि पूरै गलत व्याख्या र अर्थ लागाउनेखालको भयो । इतिहाससिद्ध विषय के हो भने वास्तविक श्रमिक जनताका बीचको प्रतिस्पर्धा या वास्तविक जनताको मत प्रतिस्पर्धा नै वैज्ञानिक समाजवादमा हुन्छ ।

रस्वहारावर्गले राज्यसत्ता आफ्नो हातमा लिएपछि नै मजदुर, किसान, महिला, भू-दासहरूले भोट हाल्न र चुनिन पाएका थिए । उनीहरूले आफ्नो मतका आधारमा सत्ताका नियम कानुन निर्माण गर्न सफल भएका थिए । जतिबेला पुँजीपतिवर्गले सत्तालाई दखल गर्न प्रतिक्रान्तिकारी हक्कत गरेका थिए, त्यसलाई रोक्न मात्र अधिनायकत्वको प्रयोग गरिएको थियो । यसलाई पुँजीपतिवर्ग र उसका पिछलगुहरूले मात्र प्रतिस्पर्धाको स्वतन्त्रता नभएको भनेर प्रचार गर्न सकदथे र गरेका थिए । यसैलाई आधार बनाएर जसरी समाजवादमा प्रतिस्पर्धा नै हुँवैन, हार्माले सुरु गर्नुपर्छ भने जसरी विषय उठाउनु श्रमिकवर्गका सामु दूलो बेइमानी र आफ्नो विचलनकारी यात्रालाई रक्षा गर्ने गलत सोच थियो । यसलाई नयाँ जनवाद र वैज्ञानिक समाजवादलाई एकाइसौं शताब्दीअनुरूपको विकास भनेर जसरी व्याख्या गरियो, यो २०५७ सालमा पारित गरेको संविधानसभाको कार्यनीतिलाई रणनीतिक-मार्ग दिने र राजनीतिक व्यवस्थासम्मा ठोस गर्ने विचार थियो । त्यो अरू नभएर राजतन्त्र फालेपछि संसदीय राजनीतिक व्यवस्थालाई अर्थात्ने चलाखी थियो । यदि प्रचण्ड-बाबुराम भारत पुन नसकेको भए सम्भवतः नरोदम सिंहानुको दृष्टान्त दिएर राजासँग मिलेर संसदलाई फाल्ने र राजासहित प्रचण्ड-बाबुराम सत्तासीन हुने अर्थमा पनि यो जान सक्थ्यो या आज उनीहरू जहाँ पुगे, राजा फालेर संसदवादीसँग मिलेर जनयुद्धलाई विसर्जन गरेर गरेको व्याख्यामा पनि यसलाई पुन्याउन सक्थे । परिणामले पहिलोमा नगएर दोझोमा गयो । यसैलाई उनीहरूले एकाइसौं शताब्दीको जनवादको व्याख्याभित्र पारेर संसदमा छिर्ङे बुद्धि निकाले । यो विचारको प्रस्ताव कसले गच्यो भन्ने सन्दर्भमा पनि पार्टीमा निरन्तर चर्चा-परिचर्चाहरू भइरहे । बाबुरामले यसको योजनाकार आफू भएको उठाउने गरेका छन् । यदि उनले भारतसँग भेटेर संविधानसभाको कार्यनीति अगाडि ल्याउनमा मुख्य भूमिका लिएका हुन् भने एकाइसौं शदीको जनवादमा पनि उनको तर्क र निष्कर्ष मुख्य हुनुपर्छ, जसलाई प्रचण्डले आकार मात्र दिए भन्न सकिन्छ । भलै प्रचण्डले यसलाई मान तयार होलान या नहोलान ।

मान तथा हालांकि वा नहालांकि !
अर्को कुरा, दुम्ला बैठकमा सझाठनको
क्षेत्रमा प्रचण्ड-बाबुरामको घिनिष्ठता अरु बढेको
छनक दिए । त्यहाँ जडसूत्रीय संशोधनवादलाई
खुब प्रहार गर्ने कार्य भएको छ । प्रस्तावमा
प्रचण्डले लेखेका छन्, “नेपालीक्रान्तिको ठोस
परिस्थितिअनुसार मालेमाका शिक्षाहस्तको प्रयोग र
विकास गर्ने यो महान् प्रक्रियामा हामीले दक्षिणपन्थी
संशोधनवादका साथै, जडसूत्रीय संशोधनवादका
विरुद्धमा समेत निरन्तर सङ्घर्ष गर्दै आएका छौं”,
(उही, पृ. ५२९) । त्यसभित्र चौथो महाधिवेशनको
हवाला दिए पनि प्रहारको तीर किरणितर सोसँझाएको
देखिएन्थ्यो । त्यसैको परिणाम होला, बाबुरामले
कसैले कल्पनासम्म नगरेको विषय पार्टी केन्द्रीय
समितिको सल्लाहकारमा सीता दाहाललाई पनि
राखाँ भने आयो । यसको लागि बाबुरामले बडो
लामो भूमिका बाँधे, हिसिलाले विशेष बुद्धि कुँदिन्,
अरु सबैले थपथाप पारियो र सीतालाई केन्द्रीय
समितिको सल्लाहकारमा थपियो । कसै-कसैले
त जेनीको उपमा पनि दिए । यसरी हेर्दा प्रचण्ड-
बाबुरामको दक्षिणयात्रा र विचलन एककाइसौं
शताब्दीको जनवादमा पनि देख्न सकिन्छ ।

विश्लेषणअनुसार पार्टीभित्र बाबुराम किरणभन्दा अगाडि देखापेरे । यसको गाँठी कुरा माथि चर्चा गरिएको संविधानसभाको कार्यनीतिभित्र छ । एक प्रकारले तितो सम्बन्धमा पुगेको प्रचण्ड-बाबुराम सम्बन्ध २०५६ मा पुदा घनिष्ठतामा बदलाएको छ । कारण हो, बाबुरामले नै पछि (शान्तिवार्तामा आएपछि) हामीलाई जानकारी गराएअनुसार प्रचण्डको सल्लाहमा भारतका बुद्धिजीवी एसडी मुनीलाई भेटेका थिए, जो नेपाल मामिलाका विज्ञ मानिन्छन् भने भारतीय राज्यका नीति-निर्मातामा पनि पर्दछन् । उनलाई भेटेपछि नै जनयुद्धलाई कसरी स्वाभाविक ढझा (पार्टीभित्रका क्रान्तिकारीलाई पनि साथमा लिनेगरी) ले संसदीय राजनीतिमा फर्काउने भन्ने सन्दर्भमा भारतसँग समझदारी भएको देखिन्छ । त्यसको उपयुक्त कार्यनीति संविधानसभा हुन सक्छ भनेमा उनीहरूको नै विशेष सुझाव पाइन्छ । सोही सझिकेत र वचनअनुरूप यो कार्यनीति दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलनमा पेश गरेको र त्यसैमा प्रचण्ड-बाबुराम सहमत भएपछि नै 'प्रचण्डपथ' र संविधानसभाको कार्यनीतिसहित प्रचण्ड-बाबुरामको नाभी जोडिन पुगेको थियो । पूरै निश्चयका साथ भन्न सकिन्छ, त्यस बेला भारत नेपालका तीनवटा शक्तिसँग खेलिरहेको थियो— संसद्, दरबार र माओवादी । जुनबाट सजिलागरी आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न पाइन्छ र जनयुद्धलाई समाप्त पार्न सकिन्छ, सोही गोटीलाई शक्तिशाली बनाउने । यो पासोमा परेका थिए प्रचण्ड तातापाप ।

प्रचण्ड-बाबुराम !
एउटा सच्चाइ के थियो भने नेपालको जनयुद्ध
नेपालको मात्र विषय थिएन, सिइगो विश्व विशेषतः
दक्षिण एसियाको विषय थियो । नेपालको सफल
युद्धले भारतका भाइचारा पार्टीहरू एमसीसी र
पीडब्ल्युलाई पनि एकतामा पुग्न सहयोग गन्चो,
बड्गलादेशमा पनि राम्रो प्रचार भयो, उता रिमले पनि
अन्तर्राष्ट्रीय स्तरमा प्रचारात्मक कार्य गन्चो । यदि
नेपालको जनयुद्धलाई सम्झौता र आत्मसमर्पणको
तरिकाले समाप्त पार्न सकेमा अन्तर्राष्ट्रीय उभारणा

एकतामा धकेल्यो तर प्रचण्डले पार्टीको क्रान्तिकारी पद्धिकृतिलाई भ्रममा पार्न संविधानसभाको कार्यनीतिबाटे बारम्बार झुझा प्रचार चलाए । उनले संविधानसभाबाट संविधान बन्न सम्भव छैन भन्ने कुरा पछिसम्म पनि लेखिरहे । उनले २०६४ सालमा लेखे, “साम्राज्यवाद जबसम्म यस कुरामा विश्वस्त हुँदैन कि सामन्तवादी र बुजुर्गा संसद्वादी शक्तिका बीचमा बलियो गठबन्धन भएको छ र क्रान्तिकारी जनवादी शक्तिलाई पूरै अलगावमा पारिएको छ, तबसम्म उसले संविधानसभाको निर्वाचन गर्न दिनेछैन । स्पष्ट छ कि जब साम्राज्यवाद उक्त कुरामा विश्वस्त भएर चुनावको कुरा गर्दछ, त्यति बेलासम्म आम नेपाली जनता र क्रान्तिकारी जनवादी शक्तिका लागि निर्वाचन एउटा नौटटिकी मात्र बन्न पुग्दछ”, (नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलन र जनक्रान्तिका ऐतिहासिक दस्तावेजहरू, प्रन्थ १, पृ. ६१३) । २०६८ सालसम्म पनि जनताको संविधान बन्न नसक्ने अन्ततः विद्रोहमा जानुपर्ने रकमी तर्कहरू पसारिरहे । वास्तविकता एकदमै फरक थियो । प्रचण्ड क्रान्तिबाट विचलित भइसकेका थिए र उनले संविधानसभाको कार्यनीतिलाई छोडेर क्रान्तिमा फर्कन असम्भव बीनिसकेको थियो । यसको मतलब हो कि आजको प्रचण्डको विचलनको परिहिलो कदम महान् जनयुद्धभित्र प्रवेश गराएको संविधानसभाको कार्यनीति थियो । यसमा कोही पनि अलमलमा पर्नुपर्ने कारण छैन ।

(ख) एककाइसाँ शताब्दीको जनवाद

(अ) देवनागरी लिपियाँ ज्ञानप्रद-

२०५९ को रोल्पाको दुम्ला बैठकमा प्रचण्ड-
बाहुराम भएर 'एकासौं शताब्दीको जनवाद' भन्ने
राजनीतिक महत्त्वको प्रस्ताव पेश गरे । यसमा तीन
कुरा थिए : स्तालिनको आलोचना, अधिनायकत्वको
आलोचना र बहुदलीय प्रतिस्पर्धाको समर्थन । यी
विषयलाई उष्टि गर्न जडमूलीय संशोधनवादको
आलोचना, जनवादको प्रयोग अर्थात् जननियन्त्रित
सत्ता, जननियन्त्रित पार्टी र जननियन्त्रित सेनाको
मान्यता । कूलमा यसलाई 'एकाइसौं शताब्दीको

॥ गताङ्कबाट क्रमशः

आन्तोन चेखभ

मासिसम गोर्की

चेखभ, जो आफै अति मोहक तरिकाले सीधासादा हुनुहुन्थ्यो । सब सल, स्वच्छ र हार्दिक कुरा चाउलुहुन्थ्यो । मान्छेलाई सरल बनाउने उहाँको आपै तरिका थियो । एकपल भद्रभाले तुगा, लगाएका तीनजना आइमहारू उहाँलाई भेदन आएका थिए । रेसमी स्टार्टको समसराहरू र कडा तरिको सुगन्ध कोठामा फैलाउँदै उनीहरू बडो नकलतर्ककल पार्दै चेखभको अगाडि बसेर र राजनीतिबारे दुखो चाख छ भने स्वाड पार्दै उहाँसंग प्रश्नहरू सोधन थाले-

आन्तोन पाथालोभिच ! तपाईंको विचारमा यस युद्धको अन्त्य कर्तो रहो ?

चेखभले खोकुभयो । एकछिन सोच्नुभयो र कोमल, गम्भीर र स्मेहपूर्ण स्वरमा जबाब दियुभयो-शान्त हुनुपर्छ । अथवा, हो त नि । तर कुनै पक्षको विजय होला ? ग्रिक अथवा टर्क पक्षको ? मलाई लाल्ह त्यसै पक्षको विजय हुनेछ जो बढी शक्तिशाली छ ।

तपाईंलाई कुन पक्ष बढी शक्तिशाली लाल्ह ? आइमहारूले एकै खर्ले सोधे ।

त्यही पक्ष जसले बढी राम्रो खाना पाउँछ र बढी शिक्षित छ ... ।

कति रमाइलो कुरा गर्नुभएछ त ! एउटीले प्रश्नसार्वक भीन्नन् । तपाईं कुन पक्ष बढी मन पराउनुहुन्छ प्रिकरू अथवा टर्कहरू, अर्काले सोधिन् ।

आन्तोन पाखलोभिचले स्नेहपूर्वक तिनलाई हेनुभयो र अति विनम्र, मीठो मुस्कानसहित जबाब दियुभयो- मलाई मुख्बा मनपर्छ । तपाईं मन पराउनुहुन्छ ?

'असाथै ! युवतीले दझा पर्दै भीन्नन् ।

'कति मीठो बासा आउँछ !, अर्काले गम्भीरतापूर्वक भीन्नन् ।

अब तिनै युवतीहरू बडो जोससाथ वार्तालापमा भाग लिँदै थिए । उनीहरू मुख्बाको विषयमा आफ्नो उत्कृष्ट जानकारी र स्मृक ज्ञान प्रकट गर्दै थिए ।

आफ्नो दिमाग चिन्हाउनुपर्छ र टर्क र प्रिकरूहरूती जसबारे यसभन्दा अगाडि उनीहरूले सोचेकासम्म थिएन । गाढा रुची भएको स्वाड गर्नु पर्दा उनीहरू निकै खुसी देखिन्थे ।

बिदा हुँदा उनीहरूले रमाउँदै आन्तोन पाखलोभिचलाई चरन दिए- हामी तपाईंलाई मुख्बा उपहार पठाउँछौं । कति राम्रो कुराकानी चलाउनुभएछ त ? उनीहरू हिँडिसकेपछि मैले चेखबलाई भेन ।

चेखभ सुस्तरी हाँस्नुभयो र भनुभयो, हरेक मान्छेहरूले आफ्नो भाषामा बोल्पुर्छ ।

अर्कोपल्ट मैले उडाँको कोठामा एक सुन्दर युवा सायद अभियोकालाई भेडाएँ । ऊ चेखबको अगाडि उभिएको थियो र आफ्नो धुँग्रिएको कपाल हल्लाउँदै फूर्तिसाथ भन्दै थियो, अपराधी कथामा आन्तोन पाखलोभिच तापाईंले एक जटिल प्रश्न राखिनुभएको छ । डीनिस गिगोरेइभमा सचेतन, असाधी प्रवृत्ति छ भने कुरा स्वीकार गर्ने हो भने मैले सामाजिक दितका लागि बिनाकुरै आनाकानी देनिसलाई जेल राख्नुपर्छ तर ऊ त जडाली हो । तर यदि मैले उसलाई विवेकीन मान्छे ठाने हो भने र उसमाथ दयामाया गर्ने हो भने देनिसले फेरि रेलेको लिकमा पेच फुकालैठैन र फेरि दुर्घटना गराउनेछ भने कुराको यारेन्टी समाजलाई कसरी दिन सक्छ ?

यही छ समस्या !

के गर्ने हो ? ऊ चुप लायो, मेचमा पाणील्तर भुक्तै पाखलोभिचलाई प्रश्नसूचक दृष्टिले हेन थाल्यो । त्यस युवा न्यायाधिकारीको बर्दी बिलकुल नयाँ थियो र कोटका टाँकहरू यस्ते घमन्डी र मूर्ख तरिकाले चम्किँदै थिए ।

'म न्यायाधीश भइदिएको भए, आन्तोन पाखलोभिचले गम्भीरतापूर्वक भनुभयो, देनिसलाई रिहा गर्ने होला ।'

॥ कुन आधारमा ?

म उसलाई भन्ने हुँला देनिस त अभ पक्का अपराधी बिनिसको छैन । जा पक्का अपराधी बन् ।

त्यो बिकल हाँस्यो । फेरि तुरुन्तै एकदम गम्भीर अनुवार लाउँदै भन्न थाल्यो, 'हाइन, आदरणीय आन्तोन पाखलोभिच, तपाईंले जुन प्रश्न अगाडि राख्नुभएको छ सामाजिक दितको पक्षमा मात्र त्यस प्रश्नको समाधन हुन सक्छ र सामाजिक जीवन तथा सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने अभिभाव मैले लिएको कु । देनिस जडाली हो । तर ऊ अपराधी पनि हो र यही वार्ताविकता हो ।'

॥ होइन, ग्रामोफोन तुन मन पराउनुहुन्छ ?

चेखभले स्नेहपूर्वक सोधुभयो, 'हो, असाथै मन पराउँछौं । बडो आश्चर्यजनक आविष्कार छ ।' त्यस युवकले उसाहजनक जबाब दियो ।

चार्हां ग्रामोफोन भनेपछि पटककै रुचाउन्न । आन्तोन पाखलोभिचले रिहन्तापूर्वक भनुभयो ।

किन र ?

किनभने ग्रामोफोन बज्छ, गाउँछ तर यसमा भाव हुँदैन । यसको आवाज अचाक्ती निसर स निर्जीव हुँच । तपाईंलाई फोटोग्राफीको सोधु छ ?

वाँकल फोटोग्राफीको पनि अन्धभक्त रहेछ, उपरोक्त उत्साहपूर्वक फोटोग्राफीबाबारे कुरा गर्न थाल्यो । ग्रामोफोनबाबारे जुन 'आश्चर्यजनक आविष्कारसंग' ऊ आफै धैरे मिल्दोजुल्दो थियो र जुन कुरा चेखोबले सूक्ष्म रूपले ठार्यसुनुभएको थियो ।

उपरोक्त उत्साहपूर्वक खोल्नुपर्छ । मूल बाटोहरू, धुमाउरा सडकहरू, आलस्य र विरक्तिले निसराईदै बसेका ससान तुच्छ मान्छेहरूको अचेत, अर्थनिन्द्रित कोलाहलले भरिएको सांघर्ष फोहोर घरहरू, सब कुरा शरदकालीन सूर्योको प्रचण्ड प्रकाशले जस्तो कथहरूको प्रतिभाले कठोर र स्पष्टसातहित आलोकित हुँदैछ । ऊ हेनेसू, मुसाजस्तै तासेकी प्रियतरामा (चेखभको यसै शीर्षको कथाको नायिका) जाँदैछिन् । यस प्रियदर्शीनी, सीधासादा नायिको हृष्ट यसैले आपैको थिएन ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एकदम गम्भीर अन्धेलाई भेडाएँ । उत्साहाउँदै चियाउँदै चियाउँदै चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै । उत्साह जीवनमा अहिलेसम्म कुरै

पिरमार्को सहेजको थिएन ।

युवकलाई बिदा गरिएको पूर्वांग देखुन्छ

प्रियतरामा

यसैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँदै ।

मैले देखै बर्दीभिचलाई एक जटिलो निकै रमाइलो

मान्छेले चियाउँ

सदक सड़घर्षमा ...

सुधाराबाट सुरु भएको विरोधयात्रीमा श्रमिकहरू चर्का नाराबाजीसहित प्रदर्शन गरेका थिए। जुलूम शान्तिवाटिकामा पुगेर सभामा केन्द्रीकृत बनेको थियो।

नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासङ्घ उपत्यका ब्युरो आयोजक रहेको कार्यक्रममा मन्त्रव्य दिँदै प्रमुख वक्ता तथा महासङ्घका केन्द्रीय कोषाध्यक्ष विनोद थापाले श्रमिकहरूका हक्कहितका कथित योजना अधी सर्व सरकारले अमानवीय ढिग्गाट जनताको मौलिक हक्कविरुद्ध दमनअधियान सञ्चालन गरिरहेको बताएका थिए। सञ्चनका विभिन्न नेता तथा कार्यकर्तालाई भट्टा मुद्दमा गिरफ्तार गरिएको पछिल्लो प्रसङ्ग उठाउँदै थापाले कथित काय्यनिस्ट सरकारसँग मजदुरहरूलाई आश्वस्त बन्सक्ने आधार नभएको बताए।

श्रमिकहरूले कथित सामाजिक सुक्ष्मा योजनामाथी सञ्चित गर्ने योगदानमाथी पारदर्शी विश्वसनीयताको प्रसन्नमुखी भएकाले मजदुरले उक्त योजनाभित्रका मजदुरविरोधी प्रावधानविरुद्ध भण्डाफोर आवश्यक भएको दाबी उनले गरे। सबैखाले मजदुर हितविरोधी ऐनहरू खारेज गर्न जोड दिँदै कोषाध्यक्ष थापाले सरकारको उक्त योजनामा श्रमिक हितका पक्षमा नहेको बताए।

कार्यक्रमका आयोजक तथा महासङ्घका सचिवालय सदस्य शिशर थापाले उद्घोषण रहेको कार्यक्रममा महासङ्घका विभिन्न नेताकार्यकर्ताहरूको सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रममा राता भन्डासहित मजदुरहरूको भव्य सहभागिता रहेको थियो।

२३औं वेथान ...

फौजी कमान्डर तीर्थ गौतमका साथे रामेछापकी सांस्कृतिक तथा विद्यार्थी योद्धा दिलमाया बम्जन र फत्त स्मालीमगरले बलिदान दिएका थिए। तकालीन नेकपा (माओवादी) ले जनयुद्ध सुरुआतपछि प्रहरी चौकी कब्जा गरेको यो पहिलो फौजी कारबाही हो। उक्त कार्यक्रममा नेकपाका रामेछाप जिल्ला जनसरकार प्रमुखलायत ब्युरोस्तरीय नेताहरूले सम्बोधन गरेका थिए। उनीहरूले सहिदहरूको सपना साकार पार्न एकीकृत जनक्रान्ति सफल पार्नुपर्ने बताउँदै क्रान्तिमार्गमा लामाबद्ध हुन आह्वान गरेको जानकारी रामेछापको बेथानबाट विवेकले दिएका छन्।

वाइडबल्डी प्रकरण ...

निर्णय भने सार्वजनिक भएको छैन।

यो प्रकरणको अनुसन्धान गरिरहेको उपसमितिले तथार पारेको प्रतिवेदनलाई अनितम रूप दिँदै मूल समितिले पारित गरेको प्रतिवेदनमा वाइडबल्डी खरिद प्रियामा महाप्रबन्धक सुगतरत्न कंसाकारले बदरियतपूर्वक भ्रष्टाचार गरेको ठहर छ। तर कंसाकारलायत व्यक्तिहरू कारबाहीको सिफारिसमा परिहरू हाँदा बहालवाला मन्त्री र्हीन्द्र भेला, सम्मेलन, अन्तर्राक्त्रिया, छलफल, सञ्चालन निर्माणलायत काम हुने क्रान्तिकारीले जनाएको छ। क्रान्तिकारिका केन्द्रीय महासचिव प्रकाश शाहीले मझालाई राजनीतिक-वैचारिक कामकारबाहीहरू पनि अधी बढिरहेको जानकारी दिएका छन्। अभियानमा विभिन्न ठाँड़मा विद्यार्थीहरूच एकदिने स्कुलिड पनि चलाइहरूको भन्दै थुपै जिल्लामा भेला र सम्मेलन गर्ने जानकारी पनि उनले दिए।

अखिल (क्रान्तिकारी) को अभियान सानदार बन्दै

■ रातो खबर संचादाता/काठमाडौं

देशभरि कम्युनिस्ट विद्यार्थी अभियान चलाइहरूको अखिल क्रान्तिकारीको अभियान धनीभूत तरिकाले अधी बढिरहेको सञ्चालनले जनाएको छ। उक्त सञ्चालनका नेता-कार्यकर्ताहरूले अभियानको अवधिमा हजारौं विद्यार्थीको माझमा क्रान्तिकारी पुगिरहेको बताएका छन्। मझसिर १८ बाट सुरु भएको क्रान्तिकारीको अभियान माघ अन्तिमसम्म चले र उक्त अवधिमा सर्वांग ठाँड़मा भेला, सम्मेलन, अन्तर्राक्त्रिया, छलफल, सञ्चालन निर्माणलायत काम हुने क्रान्तिकारीले जनाएको छ। क्रान्तिकारिका केन्द्रीय महासचिव प्रकाश शाहीले मझालाई राजनीतिक-वैचारिक कामकारबाहीहरू पनि अधी बढिरहेको जानकारी दिएका छन्। अभियानमा विभिन्न ठाँड़मा विद्यार्थीहरूच एकदिने स्कुलिड पनि चलाइहरूको भन्दै थुपै जिल्लामा भेला र सम्मेलन गर्ने जानकारी पनि उनले दिए।

यसैबीच अखिल (क्रान्तिकारी) को धादिड जिल्ला सम्मेलन सम्पन्न भएको छ। धादिडबेसी वीचबजारमा एक भव्य समारोहका बीच २३ औं जिल्ला सम्मेलनले अर्पण तामाङको नेतृत्वमा तीन सदस्य पछि थने गरी २३ सदस्यीय जिल्ला समिति चयन गरेको छ। समितिको उपाध्यक्षमा मनोज घले, सचिव निर्मल रिमाल, सहसचिव मुनिता तामाङ, कोषाध्यक्ष राजेश सिम्बाडा, सदस्यहरू सुनिता तामाङ, भीमसेन श्रेष्ठ, गिरिराज दुवाडी, शिशिर

अधिकारीसहित अन्य दुईजना पूर्वमन्त्रीहरूले भने नैतिक जिम्मेवारी मात्र लिनुपर्ने भएको छ। मन्त्रीलाई निगममा भ्रष्टाचार हुँदा पनि सतर्कता नअपनाएको मात्र भनिएको छ। पर्यटनमन्त्री अधिकारीलाई वाइडबल्डी खरिदपछि बाँकी भुक्तानीको सटही सुविधा दिएका कारण अनियमितता भएको आसोप लागेको छ। तर सोमबारको पत्रकार सम्मेलनमा मन्त्री अधिकारीले आमो बचाउ गरेका छन्। मन्त्री अधिकारीले सर्वोच्च अदालतको फैसलाका कारण बाध्य भएर भुक्तानी रोक नसकेको बताएका छन्।

उक्त प्रकरणमा चार अर्ब ३५ करोडभन्दा बढी भ्रष्टाचार भएको सार्वजनिक हुँदा पनि संलग्नहरू कारबाहीको दायरामा आउँदैन भने शान्तिकारीले आउँदैन भन्ने शान्तिका छ। चारौरित उक्त प्रकरणमा संलग्नमाथी कारबाही हुँच कि हुँदैन भने बहस चलिरहेको सन्दर्भमा केही व्यक्तिलाई बचाउन र सीमितलाई मात्र कारबाही हुँच गर्ने षड्यन्त्र हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ। आपसमा राजनीतिक आग्रहपूर्वग्रहका कारण विवादमा तानिएको भने बहालवाला मन्त्री अधिकारीलायतले भनिरहन्दै बाइड बडी काण्डको छानबिनमा राजनीतिक प्रभाव नपर्ना भन्न सकिन।

सिड्गो गाउँ ...

भावनालाई धात गर्दै प्रचण्डले पार्टीलाई एमालेमा विलय गराएको भन्दै उमीहरूले जनयुद्धको उद्देश्य पूरा गर्न एकीकृत जनक्रान्तिमा प्रतिवद्ध हुने वाचा गर्दै नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमा आएको बताएका छन्। त्यस्तै तत्कालीन माओवादी केन्द्र ४ नम्बर क्षेत्रका वाईसीएल इन्वार्ज तुलसी चौधरी पनि नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमा प्रवेश गरेका छन्। शनिवार आयोजित कार्यक्रममा पार्टीमा ध्रुवीकृत भएर आउनेहरूलाई स्वागत तथा सम्मान गरिएको नेकपा दाढले जनाएको छ।

जनतामा नेकपाको ...

दलाल पुँजीबादी सत्तालाई नै जैवाटाउ उखेलेर फाल्पुर र वैज्ञानिक समाजबादी सत्ता स्थापना गर्नु हो। आजसम्म जनताले रुलो बलिदान गर्दै पनि प्राप्त हुन नसकेको जनताको सत्ताको निर्माण हो।

जनसम्मानयाई अपिल गर्दै भनिएको छ, 'तपाईंहरूलाई थाहै छ हाम्रो पार्टी जनयुद्धदेखि शान्तिसम्भौतासम्म निरन्तर दलाल पुँजीबादी सत्ताको अन्त्य र जनताको सत्ता वैज्ञानिक समाजबाद स्थापनाको आवाज उठाउँदै र लइँदै आएको छ। हामीले जनयुद्धका भीषण औंधीमय दिनमा मात्र होइन, शान्तिसम्भौताका कथित शान्तिका दिनमा पनि निकै दुःखकाट भेलेर सम्पूर्ण राष्ट्रियातीर र जनघाती कार्यका विरुद्ध सदृश्य गरेका छैन। आज त हाम्रो जीवन अत्याचारी दमनभित्र चलिरहेको छ तर हामी नेपाली जनताको मुक्ति, अधिकार र देशको स्वाधीनताका लागि अनितम दमसम्म लइँदै प्रणाली काथ सदृश्यको मोर्चामा डिटरहेका छैन। हामी एकीकृत जनक्रान्तिको महान् यात्रामा अनवरत समर्पित हो।'

ठाउँठाउँमा नेता-कार्यकर्ता गिरफ्तार

■ रातो खबर संचादाता/काठमाडौं

अखिल नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन भएको छ। नेपाल नयाँ युगमा प्रवेश गरेको हल्ला गरी उत्पीडित वर्गलाई थप उत्पीडिन गर्ने र समृद्ध नेपाललाई थप पराधीन बनाउँदै लगिरहेको वर्तमान दलाल संसदीय व्यवस्थाका विरुद्ध हाम्रो सञ्चनले चौतरी भण्डाफोर र प्रतिरोध सदृश्य अगाडि बढाइरहेको छ।

यसैबीच अखिल नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी निकट अखिल नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासङ्घका अध्यक्ष अमर भाँकीले शुक्रबार प्रेसविज्ञापित प्रकाशित गरी सरकारी दमनको घोर भर्सना गर्नै गिरफ्तार गरिएका कार्यकर्ता गिरफ्तार हरियाई राजनीतिक सदृश्यमार्फत दलाल संसदीय व्यवस्थाको रक्षामा तल्लीन सामाजिक आफूलाई सदृश्यमार्फत आविलम्ब रिहा नगरे सदृश्यमार्फत दलाल वर्गले रूप पक्षका दृष्टिले सुखी नेपाली समृद्ध नेपालको नाराजनतार्तीर्ण विभिन्न ऐन-नियमावली दिएका छन्।

अध्यक्ष भाँकीले विज्ञापिता भनिएको छ, 'सञ्चर्ष र वीरताको इतिहासले भरिएर्पां हाम्रो सञ्चन अखिल नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासङ्घले पछिलोपाटक जारी गरिएको योगदानमा आधारित सामाजिक सुक्ष्मा नियमावली २०७५ का विरुद्ध आफूलाई सदृश्यमार्फत आविलम्ब रिहा नगरे सदृश्यमार्फत दलाल संसदीय व्यवस्थाको रक्षामा तल्लीन सामाजिक आफूलाई सम्बन्धित आविलम्ब रिहा नगरे सदृश्यमार्फत दलाल वर्गले रूप पक्षका दृष्टिले सुखी नेपाली समृद्ध नेपालको नाराजनतार्तीर्ण विभिन्न ऐन-नियमावली दिएका छन्।' अखिल नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी निकट अखिल (क्रान्त

कञ्चनपुरमा सत्तारूढ नेकपाका २ दर्जन कार्यकर्ता विद्रोही नेकपामा

■ रातो खबर संचाददाता/कञ्चनपुर

कञ्चनपुर जिल्लामा सत्तारूढ नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) परिव्याग गरी २ दर्जनभन्दा बढी कार्यकर्ता विलाव नेतृत्वको नेकपामा प्रवेश गरेका छन्। जिल्ला र स्थानीय तहका नेता-कार्यकर्ता नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमा प्रवेश गरेका हुन्। जिल्लाका कृष्णपुर, बेलौरी, बेलडौलीगायत क्षेत्रवाट मेश ओझा, जग्मु चौधरी, कमल साउद, राम विक, डिल्लीराज अवस्थी, विद्विराम चौधरी, भङ्गबहादुर विक, दीपक साउद, भोज अवस्थी, मानबहादुर विक, बासमती चौधरी, सूर्य अवस्थी, चटक नेपाली, हरिराम दमाई, अमिट नेपाली, मदन नेपाली, चक्रबहादुर लुहार, हारादेवी गुरुड, अनिता डौरा, शर्मिला डौरालगायत रहेका छन्।

विगत लामो समयदेखि क्रान्तिकारी राजनीतिक ध्वनीकरण अभियान सञ्चालन गरिएको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी कञ्चनपुरका इन्चार्ज अग्निले कार्यक्रममा नवप्रवेशीहरूलाई स्वागत गर्दै आमूल राजनीतिक परिवर्तनका लागि सम्पूर्ण देशभक्त, राष्ट्रवाची, आमश्रमजीवी जनता एक हुनुपर्ने बताए। उनले अगाडि भने, 'एकीकृत जनक्रान्तिको बाटोमार्फत वर्गीय र राष्ट्रिय मुक्ति आन्दोलन सँगसँगै अगाडि बढाइहेका छौं। महान् साहिद भीमदतले भैं जनताका दुस्मनहरूलाई कारबाही गर्नुपर्ने दिन धेरै टाढा छैनन्।'

अछाममा नेकपाको विशाल जनसभा

■ रातो खबर संचाददाता/काठमाडौं

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले अछाम सदरमुकाम मझालसेनमा ब्रह्मत, जनसभा सम्पन्न गरेको छ। सामना सांस्कृतिक परिवारका कलाकारहरूको सांस्कृतिक प्रस्तुतिसहित सभा सम्पन्न भएको छ। कार्यक्रममा नेकपाका सेती ब्युरो सदस्य डबल शाह प्रमुख, डोटी जिल्ला इन्चार्ज शेरबहादुर देउवा, अछाम जिल्ला इन्चार्ज कमरेड शेरबहादुर विश्वकर्मा (दर्शन), दार्चुला जिल्ला इन्चार्ज रमेश नेपाली, अखिल नेपाल ट्रेड युनियन महासङ्घका केन्द्रीय उपाध्यक्ष अनुकूल, अखिल नेपाल किसान सङ्घ क्रान्तिकारी पश्चिम कमान्ड इन्चार्ज काली शाही, सामना परिवारका सरल माभी, अखिल (क्रान्तिकारी) बाँके जिल्लासङ्घित दीबी शाही र अछामका प्रथम सहिद टडक बोगटीका छोरा युवराज बोगटीले अतिथि गरेका थिए।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि डबल शाहलगायत वक्ताहरूले केपी वली-प्रचण्ड नेतृत्वको कथित वाम सरकारको कुनै पनि जनपक्षीय काम गर्न नसकेको भन्दै यसको विकल्पमा जनताको जनसरकार देशव्यापी रूपमा अगाडि बढाइहेको बताए। अछाम जिल्ला सेक्रेटरी केबीको अध्यक्षता र आरोह नेपालीको सञ्चालनमा सम्पन्न सभामा लोकेन्द्र शाहीले स्वागत मन्त्रव्य राखेका थिए।

कैलालीले गच्छो अभियानको समीक्षा

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले कैलालीको सञ्चालन सुदूरीकरण तथा विस्तार अभियानको समीक्षा गरेको छ। आइतबार सम्पन्न बैठकले अभियानको समीक्षा गर्दै अभियानमा राष्ट्रो प्रगति भएको, विभिन्न जनवर्गीय, र पार्टी सञ्चालनहरू बनेको, एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यदशा जनताको बीचमा पुच्चाउन सफल भएको निर्झर्ष निकालेको छ। एरिया सचिव भानुको अध्यक्षतामा बसेको बैठकका प्रमुख अतिथि कैलाली जिल्ला इन्चार्ज विवेक थिए। जिल्ला इन्चार्ज विवेकले पार्टीले राष्ट्रो उचाइ हासिल गरेको बताए। उनले बने, 'दलालहरू यो देशबाट लखेँदैछन्। तपाईँहरू ढुक्क भएर काममा लाम्हुरोस्।' बैठकमा नेकपा जिल्ला सेक्रेटरी प्रकाश र जिल्ला कार्यालय सचिव जगत पर्नि अतिथि थिए।

जिल्ला जनपरिषद् चितवनको चेतावनी

चितवन : जिल्ला जनपरिषद् चितवनले भरतपुरमा रहेको विवादित जग्गा नियन्त्रणमा लिएको छ। चितवनको भरतपुर महानगरपालिका ११ मा रहेको बेलमाया पोख्रेलको जग्गा देवराज थपलिया भने व्यक्तिले जालभेल गरी हडप खोजेको जानकारी जिल्ला जनपरिषद् चितवनले प्रेसविज्ञितमार्फत दिएको छ। जिल्ला जनपरिषदका प्रमुख रानिवले बीबीबार प्रकाशित गरेको उक्त विज्ञितमा जग्गा किम्बेच तथा कुनै पनि किसिमको रवैया नगर्न देवराज थपलियालाई चेतावनी दिएको छ। अटेर गरेमा परिणामको भागीदार सम्बन्धित पक्ष हुने जनाइएको छ। उक्त घरमा जिल्ला जनपरिषद्को चेतावनीस्वरूप ब्यानर पनि टाँस गरिएको छ।

ट्याक्सी मजदुर सङ्घको ध्यानाकर्षण

काठमाडौं : ट्याक्सी चालक मजदुरहरूले राज्यबाट आफूमाथि अन्याय, अत्याचार र दमन गरिएको भन्दै सङ्घर्ष गर्ने बताएका छन्। अखिल नेपाल क्रान्तिकारी यातायात मजदुर सङ्घका केन्द्रीय सदस्य लालबहादुर तामाङले मङ्गलबाट प्रेसविज्ञित जारी गर्दै राज्यद्वारा गरिएको अन्यायका विरुद्ध सङ्घर्षमा उत्तरे चेतावनी दिएको छ। अटेर गरेमा परिणामको भागीदार सम्बन्धित पक्ष हुने जनाइएको छ।

दलाल, तस्कर र माफियाहरूले नियन्त्रणमा लिएको प्रणाली, मजदुरको दयनीय अवस्थामाथि राज्यले तत्काल पुनर्विचार नगरे स्वरोजगार र अन्य मजदुरहरू सङ्घर्ष गर्न बाध्य हुनेस्मरण गराउँदै विज्ञितमार्फत सम्बन्धित सबैलाई अपिल गरिएको छ। अखिल नेपाल क्रान्तिकारी यातायात मजदुर सङ्घले राज्यका विभिन्न तहमा सम्बन्धित विषयमा ज्ञानसमेत दिएको जनाइएको छ।

क्रान्तिकारीका अध्यक्षको स्पष्टोक्ति

काठमाडौं : अखिल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय अध्यक्ष चिरञ्जीवी ढाकाले राजन राईसमेतका व्यक्ति आफ्नो सञ्चालनको कुनै तहमा नरहेको स्पष्ट पारेका छन्। उनले विज्ञित प्रकाशित गरि अखिल (क्रान्तिकारी) बाट राजन राईसमेतका व्यक्ति केपी-प्रचण्डको गठबन्धनमा प्रवेश भने समाचारप्रति गमीर ध्यानाकर्षण भएको जनाएका छन्। अध्यक्ष ढाकालले आफ्नो सञ्चालनको कुनै तहमा नरहेका व्यक्ति केपी-प्रचण्डको गठबन्धनमा प्रवेश भने समाचार सत्य नभएको बताएका हुन्। विज्ञित भनिएको छ, 'सङ्घठनको साधारण सदस्यसमेत नरहेको र चिन्दनैचिनेका व्यक्तिहरू हाम्रो सङ्घठनबाट गएको भनेर केपी-प्रचण्डको पार्टीमा लम्पसार पर्न गएपछि गतिलै फल पाइएला भनेर सोच्नु जोगीको धरमा संन्यासी पाहुना भनेजस्तै हो।'

भ्रष्टाचारीलाई क्रान्तिकारीले कारबाही गर्छ : ढकाल

■ जीपी चौलागाई/काठमाडौं

नेपाल वायुसेवा निगमले खरिद गरेको वाइडबली जहाजमा भएको भ्रष्टाचारको विरुद्धमा अखिल (क्रान्तिकारी) ले आइतबार विरोध प्रदर्शन गरेको छ। उक्त विरोधसभालाई सम्बोधन गर्दै अखिल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय अध्यक्ष चिरञ्जीवी ढाकालले भ्रष्टाचारीलाई राज्यले कारबाही नगरे आफ्नो सञ्चालनले गर्ने बताएका छ। वाइडबली जहाज खरिद प्रकरणमा ४ अर्ब ३५ करोड ५६ लाख रुपैयां भ्रष्टाचार भएको भन्दै राज्यले वायुसेवा निगमलाई दुहुर गाई बनाएको र बेलाबेलामा अबैं भ्रष्टाचार गर्ने

गरेको भन्दै जनताले राज्यलाई कर तिर्तुको औचित्य समाप्त भएको बताएका छन्।

विरोध कार्यक्रममा सञ्चारो गर्दै सञ्चालनका महासचिव प्रकाश शाहीले जनता महाँगीले उठन नसक्ने अवस्था रहेको र आम विद्यार्थी बेरोजगारीको समस्याले आत्महत्या गर्नुपर्ने अवस्था रहेको तर राज्यमा बसेकाहरूले नै अबैं भ्रष्टाचार गरिरहेहामी चुप लागेर नबस्ने बताएका छन्। उनले भ्रष्टाचारीहरूलाई सडकमा ल्याएर फाँसी दिनुपर्ने अवस्था आएको बताएका छन्। उक्त कार्यक्रमको सञ्चालन सञ्चालनका कोषाध्यक्ष नरेन्द्र विकले गरेका थिए।

**धिटो, धरितो र भरपर्दो माध्यम
आइएमई बाटै पैसा पठाउँ**

Toll Free
16600 151515

+977 1 4430600 info@imeremit.com.np
+977 1 4425800 facebook.com/imeremit

नेपाल आयल निगम लिमिटेडको खाना पकाउने ग्यास (एलपी ग्यास) प्रयोगकर्ताहरूलाई सुरक्षा सम्बन्धी अति आवश्यक जानकारी

एल.पी. ग्यास अत्यन्तै प्रज्वलनशील पेट्रोलियम पदार्थ भएकोले यसको पर्याप्त सतर्कता र सावधानी अपनाउनु जरुरी हुन्छ। यसैले खाना पकाउने ग्यासको चुहावाटले दुर्घटनाबाट बच्न देहायका कुरामा विशेष ध्यान पुच्चाउन सम्पूर्ण उपभोक्ता वर्गमा नेपाल आयल निगम अनुरोध गर्दछ।

दुर्घटनाबाट बच्न ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

- सिलिण्डर ल्याउँदा लैजाँदा नगुडाउँदै। भान्सामा सिलिण्डर सँधै ठाडो राखी प्रयोग गरै। सुताएर, घोप्याएर प्रयोग नगरै।
- रेगुलेटर, रबर पाइप, चुलोजस्ता उपकरणहरू गुणस्तर भएको मात्र प्रयोग गरै। साथै होके दुई वर्षमा ग्यासको पाइप फेरै।
- काम सकेपछि सँधै रेगुलेटर बन्द गर्न नबिसौं।

ग्यास चुहावट भएमा ध्यान